

Annemarie Schimmel'in "Tanrı'nın Yeryüzündeki İşaretleri" adlı kitabından "Kutsal Sayılar" bölümü. Keyifli Okumalar.

Zaman ve mekan sayılarla ölçülür; İslam da bütün dinler gibi belli sayıların önemi üzerinde durmuştur ve pek çok durumda Pisagorcu düşünceleri izleyerek vurgu özellikle tek sayılara yapılmıştır. Tek sayılara (bunlar eril kabul edilmişlerdir, buna karşın çift sayılar dişildir ve olumsuz çağrışımlarla doludur) ilişkin Pisagorcu tercih, İnnellahe vitrun, yuhibbu'l-vitre, "Allah tektir, teki sever" deyişiyile yansıtılmıştır. Bu nedenle pek çok davranış, üç veya yedi gibi tek sayılarla ifa edilir.

Rivayete göre Peygamber orucunu tek rakamlı günlerde açardı; Snouck Hurgronje, Arabistan'da bulunduğu zamanlarda, ziyaretçilere bir bardak çayın ardından başka bir bardak ikram edildiğini, ancak ziyaretçi dört bardak çay içmiş ise sayının çift olmaması için beşinci çayı mutlaka içmek zorunda olduğunu anlatır. Tek sayılar, yukarıda anlatılan olaylardan açıkça görüleceği gibi, Allah'ın birliği (gerçi Bir sayısı, deyim yerindeyse, gerçek bir rakam değildir) olarak ifade edilen İslamın temel doğmasına kolaylıkla bağlanabilir. Bununla birlikte Tanrı'nın mutlak birliği ve Tekliğine içten bir biçimde şahadet edilmesi sorunu, süfi düşünürleri ciddi sorunlarla karşı karşıya getirmiştir; çünkü yalnızca Tanrı'nın Birliğini telaffuz etmek bile konuşan bir öznenin varlığını peşinen kabul etmeyi gerektirir. Bu bakımdan tasavvufi düşünceye göre yalnızca Tanrı Kendi Birliğine şahadet edebilir; yalnızca O, Harraz'ın (ölm. 896 civarı) ifade ettiği gibi, "Ben' deme hakkına sahiptir."

Fakat yaratılış, Yaradan ve yaratılan ikiliğini gerektirmektedir; ayrıca mekan ve dizisel zamanın ancak yaratma eylemiyle varlık alanına gelmesi gibi, Tanrı da, kendisini gece ve gündüzün değişmelerinde, nefes alıp vermelerde, kap atışlarında, elektrik akımını meydana getiren pozitif ve negatif kutuplarda celal ve cemel sıfatlarının ardından gösterir. İlahi yaratılış sözcüğü olan kün (ol) (Arapçada kn), Mevlana'nın da sorduğu gibi ilahi Birliği gizleyen iki renkli elbise değil midir?

Kuran'ın (tıpkı Tevrat gibi) b harfiyle, yani Bismillahir... sözüyle başlaması ayetleri anlayanlara açıklayıcı görünmüştür. B harfinin sayısal değeri olan 2, yaratılmış her şeye içkin ikiliğe işaret eder, buna karşın alfabenin ilk harfi elif'in sayısal değeri olan 1, Bir'in ve Tek Tanrı'nın şifresidir.

İslam, Hıristiyanlıktaki "üçlü-tanrıçılık" gibi, tanrı kavramının teslisçi biçimiyle amansız bir şekilde mücadele etmiştir. Bununla birlikte üç boyutlu bir dünyada yaşamamız nedeniyle Teslis düşüncesi, insanda köklü bir biçimde yerleşmiştir. Dolayısıyla kapıyı çalarken veya belli soruları veya nezaket sözlerini tekrarlarlarken olduğu gibi üç kez yinelenmesi gereken pek çok adet ve gelenek bir tarafa, kayda değer miktarda üçlüler halinde gruplandırılmış kavramlarla karşılaşılması şaşırtıcı değildir; Peygamber de sözlerini üç kez tekrarladı.

Bir hadise göre dindar insanın hayatı üç aşamaya bölünmüştür: zahiri, şer'i ve ameli islam; inancın içselleştirilmesi olan iman; "iyi şeyleri yapmak" olan ihsan. İhsan, Tanrı'nın her an gördüğünü bilerek her davranışı ve ameli mümkün olduğu kadar iyi ve güzel yapmaktır. Kuran, Müslümana nefs'in üç aşamasından söz eder: ilk olarak nefs-i emmare bi's-su, "kötülüğe teşvik eden nefis" (Yusuf Suresi: 53) ardından daha üst derecede bulunan ve bazen bilincimize bazen de bilinçsizlik halimize karşılık gelen nefs-i levvilme, " (kendini) kınayan nefis" (Kiyamet Suresi: 2); son olarak da kendisi Rabbinden razı, Rabbi de ondan razı olmuş bir biçimde Rabbine dönen nefs-i mutmainne, "huzur bulmuş nefis" aşaması gelir (Fecr Suresi: 27, 28).

Tanrı'ya giden yol, fıkıhın ana caddesini oluşturan şeriat, süfinin dar yolunu oluşturan ve sonuçta hakikat'e, yani 'ilahi Gerçek'e veya sezgisel bilgi anlamındaki marifet'e ulaştıran tarikat olarak bilinir. Yoldaki her aşama tekrar üç dereceye bölünebilir: sıradan müminin [avam] uyacağı kurallar, seçkinlerin [havass] uyacağı kurallar ve seçkinlerin seçkinlerine yönelik [havassu'l-havas] kurallar.

Geometrik bir şekil, yani bir üçgen oluşturulabilecek ilk sayı olan üç, kuşatıcı ilke olduğu için çelişkiler ve gerilimler üçüncü bir öğenin devreye girmesiyle çözülür; seven (aşık) ve sevilen (maşuk) Sevgide (Aşk) birleşmişlerdir; zikir'in son aşamasında zakir, zikir'de zikredilen şeyle (mezkur) birleşir.

Ayrıca Sünnilik hariç teolojik üçlemeler de görülür: Şii İslamda Allah, Muhammed ve Ali birlikte adlandırılır; üç parçalı Şia ezanında, resmi metinlere dayanmasa bile, kelime-i şahadet'in genel biçiminin ardından Ali veliyullah, "Ali Allah'ın velisidir" cümlesi de eklenir. İsmaililer Muhammed,

insanveevren.wordpress.com

Ali ve imam üçlüsünü kabul ederler; için benzer düzenlenişleri başka Şii mezheplerinde de (bazen şaşırtıcı biçimde!) görülebilir, buna örnek olarak Muhammed ve Ali isimlerine Selman-ı Farisi isminin eklenmesini verebiliriz.

Eski zamanlardan beri, kaosa somut bir şeyde biçim kazandıran rakam Dört, karenin, düzenli evrenin sayısıydı: dört yön ve dört öge, Dört sayısının bu düzene koyucu gücüyle ilgili bilinen en iyi örneklerdir. Manevi alanda dört başmelek bulunması gibi, veliler hiyerarşisinde dört evlad, "sütun" bulunmaktadır. Kisai bile bilgin cinlerin dört sınıfından söz eder. Dört kitap Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran, cenaze törenlerinde en az dört kez Allahü ekber denilmesinden ibaret olan "dört tekbir" kadar bilinen bir şeydir. "Dört Raşit (doğru yolda gideni halife) Hulefa-i Raşidin vardır; gerçi Peygamber'in ilk halifeleri olan bu insanların sayısı tesadüfi sayılabilir, fakat erken dönemlerden itibaren ortaya çıkan çok sayıda okulun billurlaşmış halinin yalnızca dört fıkıh okulu, yani mezheple sınırlı kalmasının tesadüfi olup olmadığı insanın zihnini kurcalar. İslam hukukunda erkeklerin en çok dört eş almasına izin verilmiş ve zina suçunun saptanması için dört şahit şart koşulmuştur.

Şehir ve binaların kare ya da haç biçimindeki kozmolojik modele göre inşa edilmesi İslamda da bulunabilir: Haydarabad – Dekken şehri, merkezini oluşturan dört şerefeli minare Çar Minar, bu düzenleyici ilkenin en güzel örneklerinden birisidir.

Char Minar

Dört sayısının düzenleyici gücü, Ali'ye atfedilen Nehcül-Belaga'daki birtakım ifadelerden açıkça anlaşılır:

İman, dört temel üzerinde durur: sabır, kesinlik {yakın} , adalet, gayret; sabrın dört temel direği vardır: şevk, şefkat, züht ve uyanıklık ... (ve saire)

Aynı yapı, küfrü tasvir ederken veya şu gibi ifadelerde de tekrarlanmıştır:

Akıldan başka zenginlik yoktur; cehaletten başka fakirlik yoktur; iyi davranıştan başka miras yoktur; iyi nasihatten başka yardımcı yoktur.

İslamda özel konumu olan bir sayı, çok eski zamanlardan beri tanrıça İştâr veya sonraki biçimi Venüs'le ilgili olan ve Maniheizm kozmolojide merkezi yeri bulunan Beş sayısıdır. Beşli yapılar yalnızca kristal formlarında değil, bitkisel formlarda da bulunur; ve ayrıca Beş, beş duyuya bağlantılıdır.

İslamda beş, Allah sözcüğünün beşinci ve temel harfi h'nin sayısal değeridir, fakat beş daha çok iman ve amel alanında ortaya çıkar: günde beş vakit namaz olduğu gibi, İslamın temel direkleri [rükün] denilen beş şartı vardır (kelime-i şahadet, namaz, oruç, hac ve zekat). Nehcü'l-Belaga teşkilatlarındaki şedd kuşanma töreninde talibe, beş şartı hatırlatmak için şedd beş kat sarılır: günlük namaz; ehl-i aba, yani genellikle penç-ten, 'beş kişi' diye isimlendirilen ve Muhammed'in abası atındaki beş aile bireyi, yani Muhammed, Fatma, Ali, Hasan, Hüseyin); beş ulu'l-azm, şeriat getiren beş peygamber, Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed; imanın beş şartı: "Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine, öldükten sonra dirilişe ve Allah'ın kaza ve kaderine iman"; ayrıca İbnü'l-Arabî'nin teozofisinde İlahi huzur, hazret'i de unutmamak gerekir.

Bir Haksari dervişinin sülûkunda, adayın beş gusul'ü (tüm bedeni yıkamak) yerine getirmesi gerekir; tarikata yeni katılan salık beş hediye getirmek zorundadır ve kendisine beş aşamalı görevi hatırlatılır.

Beşli gruplandırmalar günlük hayatta ve inanç hayatında egemendir, ayrıca İsmaililer kadar ilk dönem Müslüman filozoflar tarafından da geliştirilen çeşitli felsefi sistemlerde de bununla karşılaşmak mümkündür.

Tanrı alemi altı günde yaratmıştır (Furkan Suresi:59) ve bu dünya mecazi dilde genellikle bir küp olarak tasvir edilir, bu küpün altı yüzünün merkezinde zayıf insan, dört öge ve beş duyuya prangaya vurulmuştur. Kuran'daki "Allah balarılarına vahyetmiştir" (Nahl Suresi:68) şeklindeki ifade belki de yaratılmış dünyanın uygun bir simgesi olan arı kovanının altıgen yapısına işaret ediyor olabilir. Eski bir büyü işareti olan "altıgen," makrokozmos ve mikrokozmos üçgeni birleştiren altı köşeli yıldız gibi, İslam büyü külliyatında önemli bir rol oynar.

Pek çok dinsel gelenekte Yedi çok önemli bir sayıdır. Kabe'nin etrafında yedi kez tavaf etmek ve Mina yakınında yedi taş kullanarak Şeytan taşlamak (üç kez tekrarlanır) İslamdaki temel uygulamalardandır. Yedi, hem Samilerde (bu kutsallık, yedi felek kavramını kendilerine borçlu olduğumuz Babillilerin astronomiyle ilgili hesaplamalarından kalmadır) hem de İranlılara göre kutsaldır; İslam folklor ve psikolojisi, her iki kaynaktan da pek çok düşünceyi almış ve bu fikirlere eklemeler yapmıştır.

Tasavvuf yolundaki yedi makam veya yedi vadi, dünyanın pek çok yerindeki mistik geleneklerde yaygındır fakat Nevruz sofrasında heft sin [yedi s] olması tipik bir İran adetidir; bunlar isimleri s harfiyle başlayan yedi nesnedir (yiyecek, çiçek vb). Fakat bu adet İran bölgeleriyle sınırlıyken, kutsal yedi rakamının çeşitli veçheleri yaygın olarak kabul edilmiştir; Kuran'ın yedi katmanlı anlamı vardır, yedi kıraata göre okunur, ayrıca namazdaki bir rekat'ın yedi bölümden oluştuğunu da unutmamak gerekir. İslamın batını yorumlarında, İlahi İsimlerin taayyünlerinin suretleri olarak açıklanan, aşkla kendilerinden geçmiş yedi melek ve ayrıca yedi büyük peygamber vardır. Peygamberler ve natık'lar, "konuşanlar" yedili devirlerine ilişkin oldukça karmaşık spekülasyonlar, İsmaili Şii İslamında yedinci imamın rolü ve bunun felsefi anıştırmaları Henry Corbin tarafından defalarca ele alınmıştır. İsmaililerin yediye yaptıkları vurgu, Londra'daki merkezlerinde bulunan yedigen çeşmeyle çok güzel bir biçimde simgeleştirilmiştir. Çünkü Yedi, sayısal tevilde manevi Üç ve maddi Dört sayılarının ideal bir bileşimidir ve böylece en mükemmel hayat yoluna işaret eder.

Fakat saliki nihai amacına ulaştırmak için gereken yedi aşama ve Cehennem'in yedi kapısı varken (Hicr Suresi:44), buna karşın Sekiz, dinler tarihinde, ebedi mutluluğun, kemal ve sonsuzluğun sayısı olagelmıştır. Allah'ın Arş'ı, sekiz melek tarafından kaldırılmaz mı (Hakka Suresi:17)? Camilerin avlularında bulunan sekizgen çeşmeleri, semavi Arş'ın hatırlatıcısı olarak açıklama çabaları vardır. Cennetin, Cehennemden bir tane fazla olmak üzere sekiz kapısı vardır; bunun nedeni Allah'ın merhametinin azabından fazla olmasıdır. Sekiz katlı yol (Dağdaki Vaazda yer alan sekiz inayetle veya Budha'nın sekiz öğretisiyle karşılaştırılabilir), Cüneyd'in yolundaki sekiz tavsiyeye, Nakşibendi süfilerinin sekiz kuralına ve Haksari müritlerin sülükta öğrendiği sekiz hikmetli söze karşılık gelir.

Heşt Bihişt, "Sekiz Cennet," Nizami'nin Heft Peyker, "Yedi Güzel" isimli eserine öykünen Emir Hüsrev'in Farsça yazdığı bir destandır; bahçeler, özellikle de bir türbenin etrafındakiler, Cenneti hatırlatması için sekizgen biçimde düzenlenir; buna karşın Gülistan (Gül Bahçesi) veya Baharistan (Bahar Bahçesi) adlı kitapların her birisi ideal bahçe biçimini hatırlatan sekizer bölümden oluşur.

Dokuz, yani büyütülmüş kutsal Üç, Türkler ve etkileri altındaki halklar arasında yaygındır; İslam astronomisinde dokuz felek kavramı görülür, Fars edebiyatında Nüh Sipih, "Dokuz Felek" adlı eserlerin kaynağı budur. Dokuz, Türk hanedanlarında görgü kuralları ve resmi hayatta önem taşımıştır; öyle ki Moğol Hindistanında yüksek mevki sahibi bir insana dokuzun katları sayısınca hediye getirme adeti tokuz, "dokuz" sözcüğünü "hediye, ikram" terimine dönüştürmüştür.

On, Pisagorcuların zamanından beri mükemmellik ve tamlığın sayısı olagelmıştır ve Araplar ve Müslümanlar, onlu sistemi kullanmışlardır. Mükemmelliğe aşere-i mübeşşire, Peygamber'in Cennet müjdelenen on sahabesiyle ulaşılmıştır; menkıbelerin belirttiğine göre ünlü mürşitlerin etraflarında on gözde mürit bulunurdu. Osmanlıların onuncu padişahı olan Kanuni Sultan Süleyman'ın, hicri onuncu yüzyılın başında doğması ve on oğlunun bulunması, Türk tarihçilerin ona çeşitli onlu olaylar atfetmelerine neden olmuştur; buna örnek olarak on ülke fethetmiş olması verilebilir.

Askeri birlikler (eski Roma'da olduğu gibi) tesadüfen on ve katlarına göre düzenlenmiştir. Öte yandan on sayısı, Şia'ya, genellikle Hüseyin'in şehit edildiği Muharrem'in 10. Gününü anımsatır ve Muharrem ayının ilk on günü boyunca okunmak üzere Dehname'ler, "On Kitap" yazılmıştır.

Burçların sayısı oniki, en çok kendileriyle oniki burç arasında gizemli bağlantıların kurulduğu Şia'nın Oniki imamında ortaya çıkar. İbnü'l-Arabi de, Kuran'da bahsedilen oniki melek kategorisinden söz eder.

Ondört rakamının önemi kameri bir sayı olmasından anlaşılabilir; ondört yaşındaki güzel bir oğlan genellikle parlayan güzelliği içinde bir dolunaya benzetilir. Bunun yanı sıra Şii İslamdaki Ondört Masum, kadim ondört koruyucu ruh, melekler ya da velilerle bağlantılıdır belki de. Ondört, dolunayın sayısı olduğu gibi, başka birtakım özelliklere daha sahiptir: Ayın menzillerinin yirmisekiz tane olması gibi Arap alfabesinde de yirmisekiz harf bulunur; batınilikte mülk, yani yaratılmış alemlerle ilgili görülen ondört tanesinin fonetik işareti vardır;

diğer ondört harf ise basit harflerdir ve bunlar da meleklerin ve kuvvetlerin dünyası olan melekut'la bağlantılıdır; ayrıca ondört harfe şemsi harfler [güneş harfleri] (bu harfler, Arapçadaki el harf-i tarifinin l'siyle birleşirler), diğer ondört harfe ise kameri harfler, "ay harfleri" denilir. Ayın yirmisekiz menzili ile yirmisekiz harf arasındaki tekabüliyet, ortaçağın büyük tarihçi ve astronomu el-Birüni'nin, "Tanrı'nın kelamı" ile (harflerle vahy edilmiş şekliyle) "Tanrı'nın fiili"nin ay menzillerinde görüldüğü gibi yaradılışları gereği iç içe geçtiğini iddia etmesine neden olmuştur.

Başka yerlerde oldukça önemsiz olan onyediyi islamda belirgin bir rol oynar: bir gün boyunca namazlarda kılınan rekat'ların sayısı onyedidir ve dokuzuncu yüzyılda Cabir ibn Hayyan onyediyi dayanan oldukça ilginç bir sistem geliştirmiştir." Türk-Müslüman geleneğinde onyediyi sayısı kahramanlar ve savaşlarla bağlantılıdır; fakat zanaatkar loncalarının pirlilerinin sayısı da onyedidir. Buna karşın onsekiz, Mevlana'nın Mesnevi'sinin giriş bölümündeki beyitlerin onsekiz tane olmasından dolayı Mevleviler tarafından sevilir. 18.000 alem, hayli erken dönemlerden beri bilinen bir kavramdır.

Ondokuz, vahid, "bir" sözcüğünün sayısal değeridir; bu nedenle de son derece takdir edilir; Bahailerin kutsal sayısıdır. Fakat genel olarak İslamda da önemli bir rol oynar; bu yalnızca Cehennem'in ondokuz sadık destekçisi olmasıyla değil, Besmele'de ondokuz harf olmasıyla da ilgilidir (bununla birlikte bazıları Besmele'de yalnızca onsekiz harf olduğunu ileri sürmüşlerdir). Yedi peygambere ve Oniki İmama karşılık gelen yedi gezegen ve oniki burcun toplamı olması nedeniyle ondokuz sayısı Şii düşüncede önemli bir yer tutar. Fakat birkaç yıl önce bir Müslüman, Kuran'ın bütün yapısının ondokuza dayandığını bilgisayar yardımıyla kanıtlamaya giriştiğinde, kitabı büyük bir kuşkuyla, hatta nefretle karşılanmıştır.

Büyük rakamlar arasında kırk sayısının müstesna bir önemi vardır. M harfinin sayısal değeri kırk değil midir? Bu harf özellikle Muhammed ismiyle, daha dar anlamda ise onun "semavi ismi" Ahmed'le bağlantılıdır: Ahmed ismi Ahad'dan, "Bir" – den yalnızca m harfiyle ayrıldığına göre insanoğlu kırk makam aracılığıyla Tanrı'ya ulaşmak zorundadır.

Kırk sayısının Ortadoğu geleneklerindeki yaygın anlamı hazırlanma ve arınma, yani sülük için genellikle sıkıntılı bir hazırlıktır: İsrailoğullarının çölde dolanıp durdukları kırk yıl, insanoğlunun çekmek zorunda olduğu başka birtakım çileleri simgelemektedir; Musa'nın kırk günlük orucu (A'raf Suresi:142), süfinin kamil maneviyatı elde edebilmek için yerine getirmek zorunda olduğu kırk günlük inzivanın (erbain, çile) örneğini oluşturur.

Günlük hayatta doğum yaptıktan veya ölümden sonra arınma için, kırk gün geçmesi gerekir; çünkü bu durumlarla ilgili tabulardan ancak bu süre içinde kurtulmak mümkündür. Pek çok önemli olay kırkla ölçülmüştür: tufan kırk gün sürmüştür; İdris, Hud ve Salih'e kırk yaşında peygamberlik çağrısı gelmiştir; aynı şey Muhammed için de geçerlidir; çünkü kırk tam olgunluk yaşıdır, bu durum yalnızca efsane ve özdeyişlerle değil, tarihsel olaylarla da doğrulanmıştır. Müslümanların inanışına göre ahir zamanda, kırk halifenin hükümrânlığının ardından Mehdi zuhur edecek ve kırk yıl hüküm sürecektir.

Kırk veli -Türk dinsel kültüründe Kırklar- tasavvuf hiyerarşisinde önemli bir gruptur ve ehl-i suffe, yani Peygamber'in Medine' deki evinin sundurmasında ikamet eden ve sonraki süfilerin ilkörneklere olan fakir-dindar topluluğunun kırk kişiden oluştuğu iddia edilmiştir; onların anısına Haksari dervişlerin külâhlarının etrafındaki bağ, birlikte bükülmüş kırk iplikten oluşur.

Kırk yuvarlak bir rakam olarak da kullanılabilir; Ali Baba'nın kırk haramiyle uğraşmak zorunda kalışının veya sivrisineğin Nemrut'un beynine girip kırk günde ölümüne yol açmasının nedeni budur. Peri masalları kırklarla doludur: bir batında kırk kız doğuran vardır; düğünler daima kırk gün kırk gece sürer; kahraman kırk savaşta muzaffer olur. Yasin Suresini kırk defa okuyan öğrenci sınavında başarılı olabilir. Kırk sayısının İran, Arap ve özellikle de Türk folklor ve edebiyatındaki bu kısmen hoş, kısmen de şaşırtıcı kullanımlarının sonu yoktur. Bütün bunların ötesinde birisiyle bir fincan kahve içmek, Türk töresine göre kırk yıl sürecek bir dostluk başlatır.

Büyük rakamlar arasında yetmişiki ve yetmişüç özellikle anılmaya değer; yetmişiki çeşitlenmiş çokluğun sayısıdır (tıpkı İsa'nın veya Kungfutse'nin [Konfüçyüs] yetmişiki müridi gibi), İslamda ise yetmişiki, yalnızca bir tanesinin kurtuluşa ereceği Müslüman fırkalarının sayısı olarak ortaya çıkar.

Doksandokuz ilahi isim vardır. Bunlara paralel olarak Peygamber için de doksandokuz "esma-yi şerife" belirlenmiştir; otuzüçlük veya doksandokuzluk namaz tespihleri bu İlahi İsimlere işaret eder veya dindar kişiye, tesbihat ve arzuhallerin doksandokuz veya katları kadar tekrarlanması gerektiğini hatırlatır. Ayrıca herkes "1001 Gece" Masallarının "sonsuz" sayısı 1001'in rolünün farkındadır.

Başka kültürlerde de olduğu gibi, Müslüman yazarlar da eserlerini anlamlı bölüm ve mısra sayılarına göre düzenlemekten hoşlanmışlardır: Cennet ya da dünyadaki kopyası bahçeyle ilgili kitapların genellikle sekiz bölüme ayrılması gibi, Gazali'nin İhya-u ulumi'd-din, "Din Bilimlerinin -daha doğrusu Kelamın- Canlandırılması" isimli eseri de dört bölüm ve kırk kısma bölünmüştür. Böylece kitap, okuyucuyu aşama aşama Tanrı'nın rızasına uygun bir yaşam için gerekli olan basit öğretilerden, aşk, şevk ve tevekkül gibi hayatın derin tasavvufi yönlerine taşır. Eserin ana bölümü Muhammed'e ayrılmıştır, son bölüm ise ruhun Tanrı'yla karşılaşacağı ölüme ayrılmıştır. İşte bu, insan ömrü boyunca süren kırk aşamalı yolun nihayetidir.

Ayrıca Attar'ın Musibetname isimli eseri, sonunda nefsin ruh deryasında fani olduğu çile'nin kırk gününü şiirsel olarak tasvir etmektedir. Hintli Müslüman şair Galib (ölüm. 1869), Peygamber için 101 dizelik bir na't, Peygambere övgü yazdığına, asıl niyetinin 100.000 dize yazmak olduğunu dile getirmiştir: O halde 101, en azından bu amaca giden bir adımdır; çünkü her uyak binlerce kez tekrarlanacaktır. . .

Kaynak: Tanrı'nın Yeryüzündeki İşaretleri – Annemarie Schimmel (S.112-122)

Yazar Hakkında;

İslam tarihi ve kültürüyle henüz onbeş yaşındayken tanışan Annemarie Schimmel (1922 Erfurt-2003 Bonn) 1941 Kasımında ilk doktorasını, 1945'te Memluk tarihi üzerine hazırladığı teziyle ikinci doktorasını aldı. Aynı yıl Marburg Üniversitesi'nde ünlü dinler tarihi profesörü Friedrich Heiler ile çalışmaya başladı. 1954'te Ankara Üniversitesi'nde Türkçe olarak dinler tarihi dersi okuttu. Beş yıl sonra Almanya'ya geri döndü. 1969'dan emekliliğine kadarki yirmibeş yıl boyunca Harvard Üniversitesi'nde Hint Müslüman kültürü konulu dersler verdi. Daha sonra Bonn'a geri döndü ve Almanya'da Sanskritçe alanında ilk kürsünün açıldığı Bonn Üniversitesi'nde kendisine fahri profesör unvanı verildi. 1997'de aynı üniversitede, Hint Müslüman kültürü konusunda Annemarie Schimmel Kürsüsü kuruldu. Schimmel'in asıl uzmanlık alanı İslam edebiyatı ve tasavvufudur. Schimmel'in seksenden fazla kitabı yayımlanmıştır. Deneme ve konferanslarının, bilimsel topluluklara yaptığı başkanlıkların, üniversitelerden aldığı fahri doktorlukların, ödül ve madalyalarının listesini yapmak neredeyse olanaksızdır.

insanveevren.wordpress.com